

Український ринок пшениці 5-го класу

Від початку МР (липень) до вересня Україна експортувала у 2011/12 МР близько 3 млн т; у 2010/11 МР – 1,3 млн т; у 2009/10 МР – 3,6 млн т. У 2011/12 МР експорт пшениці з України скоротився, при чому вдвічі від очікуваного зменшення. Об'єми експорту менші навіть від 2009/10. При зменшенні об'ємів експорту на фоні збільшення об'ємів виробництва у 2011/12 МР (22 млн т) порівняно з 2009/10 МР (20,9 млн т) необхідність експортних компаній у поповненні запасів для виконання зобов'язань за експортними контрактами зменшується. Це знижує активність на ринку та ймовірність зростання ціни у жовтні. Введення мита на вивіз зернових пригнічує конкурентноздатність українського зерна (в т.ч. пшениці) у порівнянні з російським. Відповідно це не дає можливості підвищувати активність експортних компаній на українському ринку. Враховуючи гарний врожай пшениці, очікуваний рекордний врожай кукурудзи та соняшника, додатковим фактором ризику збільшення пропозиції пшениці є можливий подальший дефіцит потужностей зберігання. При значних об'ємах врожаю та низьких об'ємах експорту може трапитись так, що елеватори відмовляться приймати зернові на зберігання. Розуміючи це, українські експортери можуть знизити попит для підвищення ризику подальшого дефіциту.

Традиційно у жовтні спостерігається тенденція зростання ціни пропозиції й попиту. Така тенденція пояснюється підвищеним попитом від переробників, оскільки у жовтні спостерігається звуження діапазону між ціною пропозиції й попиту. Збільшення попиту від переробників в даний період пояснюється розумінням майбутнього росту ціни, що змушує накопичувати запаси аби зменшити витрати на пшеницю у подальшому (зниження собівартості). Утримання великих партій аграріями, спонукає переробників підвищувати ціни щоби придбати більші партії. **Вагомим є той факт, що у 2008 р. відбувалося стрімке зниження ціни на пшеницю у світі (в т.ч. на MATIF), однак українська ціна на пшеницю у жовтні не знижувалася. Це призвело майже до максимального наближення європейської ціни на мукомельну пшеницю з українською пшеницею 5-го класу. Варто зауважити, що 2008/09 МР був рекордним по збору урожаю пшениці в Україні.**

Наприкінці вересня кукурудза за ціною зрівнялася з пшеницею 5-го класу. Це відрізняється від щорічної тенденції — зазвичай кукурудза дорожча. Враховуючи більшу кормову цінність та цінову привабливість кукурудзи, варто очікувати зниження попиту на пшеницю від переробників, що зменшить і вірогідність зростання ціни на пшеницю.

За даними Держкомстату в Україні вирощування худоби та птиці в сільськогосподарських підприємствах на 1 вересня 2011 р. у порівнянні з аналогічним періодом 2010 р. збільшилося з 1067,8 тис. т до 1137,6 тис. т, або на 6,5 %. Дане зростання, ймовірно, призведе й до зростання попиту на пшеницю 5-го класу з боку переробників. Через що, варто очікувати зростання ціни на дану пшеницю.

Наприкінці жовтня ціна буде рівна з ціною, що встановилася наприкінці вересня. Можливе незначне зростання. Головними причинами будуть:

- збільшення попиту від переробників;
- продовження утримання аграріями пропозиції великих партій пшениці;
- висока ймовірність відкриття доступу до тендерів з Єгипту. Це збільшить попит від експортерів;
- збільшення закупівель через необхідність виконання зобов'язань за експортними контрактами;
- вірогідність подальшого росту ціни на російську пшеницю. Однак цінова перевага над українською буде наявна;
- продовження зниження ціни на європейському ринку.

При зміні тренду в бік зниження чинниками, що спричинять таку тенденцію будуть:

- зниження ціни на кукурудзу;
- ризик переповнення потужностей зберігання зернових та олійних культур;
- зниження ціни на пшеницю на MATIF;
- зниження ціни на пшеницю від українських експортерів;
- конкурування української ціни з російською.

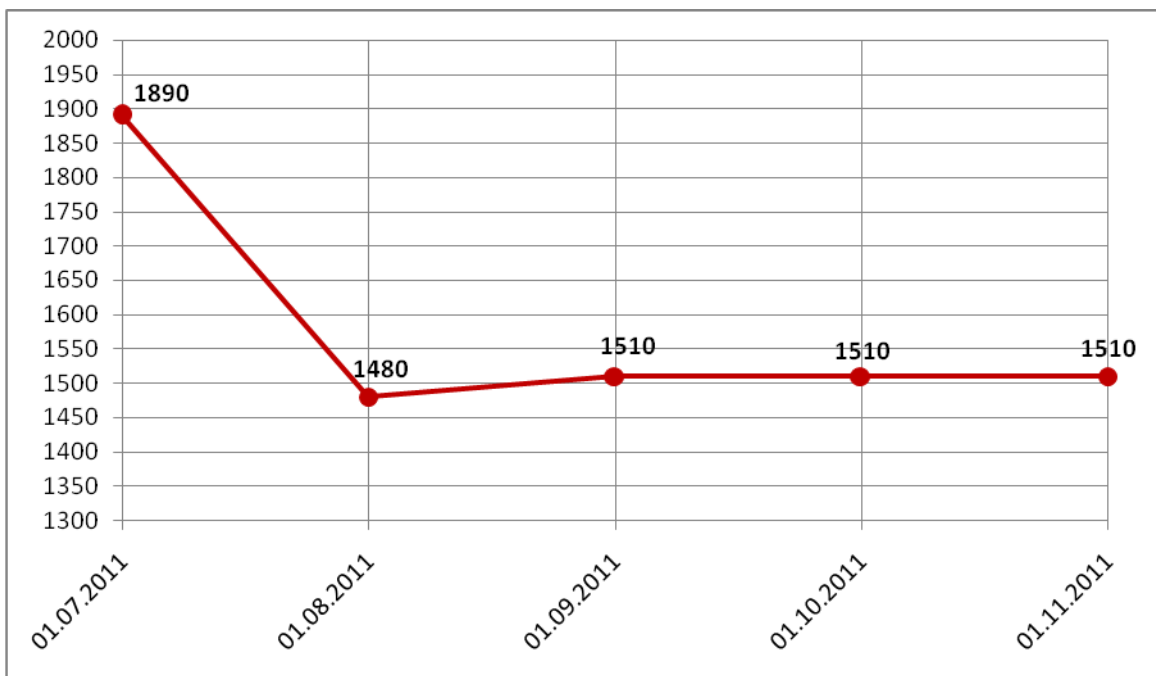

Рис. 1. Прогноз ціни пропозиції на пшеницю в Україні, грн/т

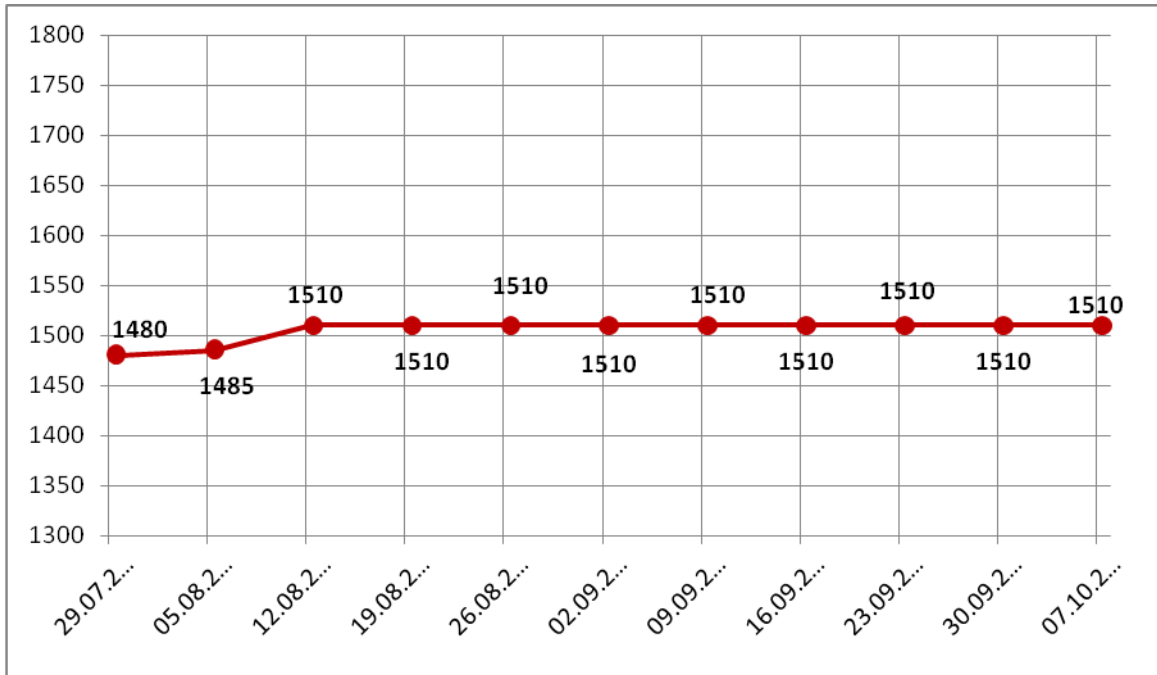

Рис. 2. Прогноз ціни пропозиції на пшеницю в Україні (по тижням), грн/т